

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Інститут філології
Кафедра германської філології та перекладу

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник директора
з навчальної роботи

"____" _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Професійні компетенції перекладача

для студентів

галузь знань	<i>03 гуманітарні науки</i>
спеціальність	<i>035 філологія</i>
освітній рівень	<i>магістр</i>
освітня програма	<i>Германська філологія і переклад (шведська мова та англійська мова)</i>
вид дисципліни	<i>обов'язкова навчальна дисципліна</i>

Форма навчання	<i>денна</i>
Навчальний рік	<i>2019–2020</i>
Семестр	<i>1</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>3</i>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>шведська</i>
Форма заключного контролю	<i>іспит</i>

Викладачі: *Стасюк Олександр Сергійович, кандидат філологічних наук, доцент*

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) "___" _____ 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) "___" _____ 20__ р.

КИЇВ — 2019

Розробники: *Іваницька Марія Лонгинівна, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри; Стасюк Олександр Сергійович, кандидат філологічних наук, доцент*

ЗАТВЕРДЖЕНО
Завідувач кафедри
германської філології
та перекладу
_____ (_____)

Протокол № __ від "__" _____ 20__ року

Схвалено науково-методичною комісією Інституту філології

Протокол № __ від "__" _____ 20__ року

Голова науково-методичної комісії _____ (_____)

"_____" _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни — формування у студентів глибокого наукового розуміння перекладознавчих та соціологічних основ роботи перекладача на рівні сучасного розвитку гуманітаристики, необхідної суми знань, які систематизують інформацію про основні знання, вміння, навички та поведінку перекладача, а також про соціолінгвістичні та прагматичні аспекти його діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна “Професійні компетенції перекладача” передбачає володіння загальними знаннями з перекладознавства, здобутими під час вивчення теоретичних перекладознавчих дисциплін на бакалавраті, та практичними навичками перекладу, набутими під час вивчення курсу “Практика перекладу”.

3. Анотація навчальної дисципліни. Актуальність вивчення навчальної дисципліни викликана передусім специфікою підготовки філолога перекладача та фахівця з перекладу. До об’єкта курсу належать: а) формування уявлення про компетентнісний підхід до підготовки фахівців; б) формування основ для формування знань, вмінь, навичок та поведінки, характерних для діяльності перекладача-професіонала.

При вивченні курсу широко використовуються найновіші праці в галузі гуманітаристики загалом та перекладознавства зокрема.

На семінарських заняттях студент на практиці знайомиться із найважливішими аспектами праці перекладача, формує навички навчання впродовж життя та розширення знань про світ та актуальні події, що є найважливішими установками перекладача, вчиться перекладацькому аналізу. Крім цього, семінарські заняття допомагають з’ясувати найбільш складні проблеми курсу, сприяють розвитку у студентів навичок самостійної роботи.

Навчальна дисципліна робить свій внесок у формування у студента таких компетенцій: міжкультурної комунікативної, іншомовної комунікативної, мовної, мовленнєвої, соціокультурної, лінгвосоціокультурної (лінгвокультурознавчої), компенсаторної, навчально-стратегічної, соціальної, загальнонавчальної, загальнонаукової, екзистенціональної, рефлексивної, емпатичної, пошукової.

4. Завдання:

- підвищити рівень підготовки студентів із соціологічно-культурологічних основ перекладознавства, де перекладач визначається як соціальний агент та міжкультурний посередник;

- сприяти глибокому науковому розумінню основ практичної діяльності перекладача;
- сприяти формуванню у студентів навичок розвивати свій світогляд, цікавитися актуальними подіями країн, мови яких вони вивчають;
- навчити свідомо діяти у різноманітних ситуаціях перекладацького життя;
- розвинути перекладацьку надкомпетенцію та її субкомпетенції, зокрема мовну, мовленнєву, текстотворчу, міжкультурну, пошукову, сервісну та ін.

5. Результати навчання за дисципліною

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Форми і методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1.	Основні напрями сучасних досліджень перекладацької компетентності у вітчизняній і зарубіжній науковій парадигмах; предмет, завдання, методи і ключові поняття діяльності перекладача-професіонала; сфери діяльності перекладача; підходи до освіти перекладача-професіонала у європейських університетах	Лекції, семінарські заняття	Тест	20%
1.2.	Складові перекладацької компетенції	Лекції, семінарські заняття	Тест	20%
2.1.	Аналізувати достовірність джерел під час перекладацького пошуку, користуватися загальними знаннями про світ, актуальні події тощо для вирішення перекладацького завдання, розпізнавати перекладацькі проблеми та знаходити способи їх вирішення, перекладати складні тексти різноманітної тематики	Семінарські заняття	Модульна контрольна робота	20%

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та від- повідальність)	Форми (та/або методи і те- хнології) ви- кладання і на- вчання	Форми і ме- тоди оцінюва- ння та поро- говий крите- рій оцінюван- ня (за необхі- дності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
3.1.	Дискутувати та обмінюватися думками при опрацюванні практичних завдань, виступати із повідомленнями про актуальні політичні та культурні події	Семінарські за- няття	Дискусії	20%
4.1.	Висвітлити одну з тем курсу (на ви- бір студента) у формі презентації	Самостійна ро- бота	Презентація	20%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни				
	1.1	1.2	2.1	3.1	4.1
ПРН 1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення					+
ПРН 2 Демонструвати належний рівень володіння державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спрямування; презентувати результати своїх досліджень державною та іноземною мовами.				+	+
ПРН 3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.			+		
ПРН 5 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору.	+	+			
ПРН 11 Демонструвати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації.	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання студентів:

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх тем змістового модуля за допомогою таких форм контролю: тест, дискусія, презентація, модульна контрольна робота.

Оцінювання за формами контролю:

	<i>Min. — 60 балів</i>	<i>Max. — 100 балів</i>
Тест РН 1.1 — 1.2	15	24
Дискусія РН 3.1	7	12
Презентація РН 4.1	7	12
Модульна контрольна робота РН 2.1	7	12
Іспит	24	40

Підсумкове оцінювання у формі іспиту. Студенти, які під час семестру набрали меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум — 20 балів — є неатестованими та не допускаються до іспиту.

7.2. Організація оцінювання:

Тест виконується після закінчення лекційної частини курсу. Презентації та дискусії відбуваються на семінарських заняттях. Модульна контрольна робота виконується наприкінці семестру.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
90–100	відмінно
75–89	добре
60–74	задовільно
0–59	незадовільно

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ ТА ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ)
ЗАНЯТЬ

ТЕМИ	Кількість годин		
	Лекції	Практичні (семінар- ські) заняття	Самостій- на робота
<i>Лекція 1</i> Профіль перекладача: освіта та поле діяльності	2		4
<i>Лекція 2</i> Освітня програма європейських університетів “Master of Translation”	2		4
<i>Лекція 3</i> Види перекладу та специфіка діяльності перекладача у кожному з них	2		4
<i>Лекція 4</i> Компетентності письмового перекладача	2		4
<i>Лекція 5</i> Компетентності усного перекладача. Перекладацький скоропис	2		4
<i>Лекція 6</i> Підготовка до усного перекладу, роль загальних та спеціальних знань	2		4
<i>Лекція 7</i> Пошукова компетентність	2		4
<i>Лекція 8</i> Перекладач як міжкультурний менеджер	2		4
<i>Семінар 1</i> Допоміжні засоби в діяльності перекладача		2	4
<i>Семінар 2</i> Переклад як послуга, соціальна компетенція перекладача		2	4
<i>Семінар 3</i> Поняття еквівалентності та адекватності перекладу. “Вірний”, “правильний” та “хороший” переклад		2	4
<i>Семінар 4</i> Скопос-теорія та поняття функціонального перекладу		1	2
<i>Семінар 5</i> Особливі види перекладу: аудіовізуальний переклад		1	2
<i>Семінар 6</i> Перекладознавчий аналіз тексту		1	2

ТЕМИ	Кількість годин		
	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Самостійна робота
<i>Семінар 7</i> Перекладацька компетенція перекладача. Стратегії перекладу		1	2
<i>Семінар 8</i> Перекладацька компетенція перекладача. Способи перекладу		1	2
<i>Семінар 9</i> Психо-когнітивні характеристики перекладача та способи їх тренування		1	4
<i>Модульна контрольна робота</i>		2	
<i>ВСЬОГО</i>	16	14	60

Всього — 90 год.

З них:

лекції — 16 год.

семінарські заняття — 14 год.

самостійна робота — 60 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. *Från ett språk till ett annat : Om översättning och tolkning.* — Stockholm : Norstedts, 2013. — 268 s.
2. *Ingo R. Från källspråk till målspråk : Introduktion i översättningsvetenskap / Rune Ingo.* — Lund : Studentlitteratur, 1991. — 284 s.
3. *Stålhammar M. Att översätta är nödvändigt / Mall Stålhammar.* — Stockholm : Carlsson, 2015. — 159 s.

Додаткова:

4. *Виноградов В.С. Введение в переводоведение : Общие и лекс. вопр. / В.С. Виноградов.* — М. : Изд-во ИОСО РАО, 2001. — 221 с.
5. *Исаев М.А. Шведский язык. Юридический перевод / Максим Анатольевич Исаев, Елена Константиновна Катушева.* — М. : АСТ, 2006. — 206 с.
6. *Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. Учебное пособие / В.Н. Комиссаров.* — М. : ЭТС, 2004. — 424 с.
7. *Крушельницкая К.Г. Советы переводчику / К.Г. Крушельницкая, М.Н. Попов.* — М. : Астрель ; АСТ, 2002. — 317 с.
8. *Сдобников В.В. Теория перевода / В.В. Сдобников, О.В. Петрова.* — М. : АСТ ; Восток-Запад, 2006. — 448 с.
9. *Чеснокова Т.А. Шведско-русский и русско-шведский словарь “ложных друзей переводчика” / Татьяна Анатольевна Чеснокова.* — М. : РГГУ, 2011. — 195 с.
10. *Швейцер А.А. Теория перевода. Статус, проблемы, аспекты / А.А. Швейцер.* — М. : Наука, 1988. — 215 с.
11. *Konjunkturprognos Swedbank Economic Outlook* [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <https://www.swedbank.se/privat/spara-och-placera/analyser-marknad-omvarld/swedbank-insikt/swedbank-makroanalys/swedbank-economic-outlook/index.htm>
12. *Lindqvist Y. Gränslösa texter : perspektiv på översättning / Yvonne Lindqvist.* — Uppsala : Hallgren & Fallgren, 2007. — 198 s.
13. *Lindqvist Y. Översättning som social praktik / Yvonne Lindqvist.* — Stockholm : Almqvist & Wiksell International, 2002. — 252 s.

14. *Lönnqvist B.* Översättning som kulturöverföring : rysk-svenska och svensk-ryska översättningsproblem / redaktör : Barbara Lönnqvist. — Åbo : Åbo akad:s förl., 1993. — 163 s.
15. *Reuter M.* Översättning och språkriktighet / Mikael Reuter. — Helsingfors : Svensk språktjänst, 1991. — 100 s.
16. *Wadensjö C.* Kontakt genom tolk / Cecilia Wadensjö. — Stockholm : Dialogos, 1998. — 182 s.